Från: "noreply.utskick@regionstockholm.se" <noreply.utskick@regionstockholm.se>
Skickat: Fri, 26 Sep 2025 11:00:14 +0100
Till: registrator.rlk@regionstockholm.se
Ämne: Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095):
Bilagor: Frisvar Stockholms Stadsmissions input på RUFS 2060 dialogrunda.pdf

Remissvar på Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling (Diarienummer: RS2025-0095) :

Förnamn :

Efternamn :

E-postadress :

Vilken organisation tillhör du? : Stockholms Stadsmission

Vilken typ av organisation tillhör du? : Civilsamhälle

Kapitel 1 - Regional utveckling skapar vi tillsammans : ingen särskild kommentar

Kapitel 2 - Stockholmsregionens förutsättningar : Stockholms Stadsmission vill understryka vikten av att denna formulering finns med så tydligt i den övergripande beskrivningen av regionens förutsättningar, då insatser för att vända den utvecklingen ses som avgörande för många andra delar av dessa gruppers möjlighet till att vara en del av samhällsgemenskapen. Såväl möjligheten till utbildning och arbete, egenmakt och ansvarstagande för sig och sin familj, blir lidande om en stadigvarande bostad saknas. Och detta drabbar även andra, då samhällsotrygghet inte är isolerat fenomen. "Svårigheten för många av Stockholmsregionens invånare att hitta en bostad
påverkar människors livssituation och Stockholmsregionens attraktivitet och konkurrenskraft. Särskilt utmanade är det för dem som har särskilda behov, bristande ekonomiska förutsättningar, saknar nätverk eller som av andra skäl
har en svagare ställning på bostadsmarknaden."

Vårt medskick för vidare arbete är att:
- den demografiska utvecklingen bör analyseras utifrån inkomst och betalningsförmåga likväl som ålder och inflytt/utflyttsmönster. En minskad befolkning behöver inte med säkerhet betyda att antalet (nya) bostäder automatiskt kommer räcka till- vilka åtgärder för fördelning och matchning av bostadsutbudet vi använder oss av spelar stor roll för de hushåll med låga inkomster, till exempel ensaminkomsttagare. Särskilt då vi är en region med stor andel ensamhushåll i alla ålderskategorier.

Kapitel 3 - Vår vision: Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i : 3.ingen särskild kommentar

Jättebra att formuleringen bo, leva, verka i- där bo kommer först.
Visar vikten av bostad- som ofta glöms bort eller inte finns med o formuleringar om välfärden.

Kapitel 4 - Mål för Stockholmsregionens utveckling : Stockholms Stadsmission ser positivt på målformuleringarna för "En jämlik, trygg och inkluderande region med god livsmiljö".
Ordet hållbart kan förtydligas med "socialt hållbart"- för att tydliggöra att hållbarheten inte bara handlar om den gröna omställningen.
Vi önskar ett tillägg i texten med en skrivning om att ”regionens målsättning är att motverka alla former av hemlöshet och bostadslöshet".
Det är viktigt att hela spektrat av hemlöshet finns med i regionens ambition- och adresseras.
Som tidigare nämnts behöver det framgå att det utöver att "antalet tillkommande bostäder motsvarar det demografiska behovet" kan behövas en mer medveten och planerad fördelning av de bostäder som finns till de hushåll som har svårt att ta sig in på bostadsmarknaden av egen kraft.

Vi ser mycket positivt på att innovation lyfts in som faktiskt mål. (5.3)- och de exempel som ges.

Se mer kommentarer i vårt frisvar.

Kapitel 5 - Stockholmsregionens rumsliga inriktning : Stockholms Stadsmissions medskick är att ta med i planeringen att hushåll och invånare med låga inkomster har större behov av fungerande kollektivtrafik och närhet till service och stora (prisvänliga) mataffärer. Viktigt att få med i planeringen av områden längre ifrån den första kärnan. Viktigt att målgruppen låga inkomster ges möjlighet att bo i flera olika delar av regionen och under olika förutsättningar- småhusområden, områden med flerfamiljshus, nära city, längre ifrån city, större områden, mindre områden. etc. variation. Även det ekonomiska perspektivet hos hushållen behöver tas med i planeringen för en blandad stad/region.

Kapitel 6 - Så går vi från ord till handling : Stockholms Stadsmission vill lyfta fram att civilsamhälle och idéburen sektor är en viktig del av samhällsbygget och kan påverka kraften i genomförandet genom både det dialog- och planeringsarbete som syftar till att kunna realisera och genomföra RUFSens mål och intentioner. Civilsamhällesorganisationer som oss bör också ges än mer möjlighet att bidra till det faktiska utförandet- - till exempel är IOP och sociala utfallskontrakt ett bra sätt att utforma samarbeten mellan det offentliga och civilsamhället. Stockholms Stadsmission tar gärna mer ansvar och närvaro i forum som syftar till ökad samverkan med olika sektorer.

Kapitel 7 - Hur den regionala utvecklingsplanen förhåller sig till internationella, nationella och regionala mål : Stockholms Stadsmission ser att det går att lyfta in målen om bostad till flera olika målområden- till exempel hälsa och välbefinnande och ingen fattigdom i Agenda 2030. På så sätt kan insatser för att främja sänkta trösklar till bostadsmarknaden få mer kraft i praktiken, då fler delar av förvaltningen blir gemensamt ansvariga för dess mål.

Kapitel 8 - Den regionala utvecklingsplanens konsekvenser från ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv : Stockholms Stadsmission vill betona vikten av en helhetsbedömning i den ekonomiska analysen, där både företagsekonomiska, offentliga och

samhällsekonomiska effekter beaktas. För att kunna uppskatta den totala samhällsnyttan är det avgörande att dessa aspekter vägs samman och inte behandlas isolerat.
Vi ser det som nödvändigt att den ekonomiska bedömningen inte görs i stuprör, där varje sektor analyseras för sig, utan att man istället ser till de långsiktiga effekterna för hela regionen. Det handlar om att fatta beslut som optimerar den övergripande samhällsnyttan, snarare än att fokusera på kortsiktiga vinster för enskilda delar av systemet. Endast genom ett sådant helhetsperspektiv kan vi säkerställa de bästa levnadsförhållandena och en hållbar utveckling för regionens invånare på lång sikt.

Bilaga 1 - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060 :

Bilaga 2 - Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Bilaga 3 - Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i stockholmsregionen :

Bilaga 4 - Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen :

Övrigt :

Bifoga fil : Frisvar Stockholms Stadsmissions input på RUFS 2060 dialogrunda.pdf

STOCKHOLMS STADSMISSION

Datum Adress

Frisvar Stockholms Stadsmissions input på RUFS 2060 dialogrunda

Stockholms Stadsmissions frisvar fokuserar på att främst möta upp område om bostad och stadsutveckling. Frisvaret kompletterar de övriga synpunkterna som lämnas enligt formulär.

BOSTAD

Kommentarer på texten:

Överlag är texten om bostad mycket bra och stringent. Särskilt bra att det tydligt beskrivs att även barnfamiljer drabbas av hemlöshet idag, samt att använda begrepp som ”bostads-ojämlikhet”, ”sänka trösklarna” och att trycka på att innovation behövs för att möta upp bostadsutmaningen framöver.

Medskick för möjlig förbättring:

- **Att skriva ut ”*socialt* hållbart**” för att markera att hållbarheten inte bara avser den gröna omställningen.
- **Att skriva ut att ”regionens målsättning är att motverka alla former av hemlöshet och bostadslöshet**” i den övergripande texten. Det är viktigt att lyfta fram hemlöshet och bostadslöshet som problem som ska bekämpas, eftersom det tydligt visar vilka konsekvenser bostadsbristen får. På så sätt ökar medvetenheten om ett av våra största samhällsproblem.
- **Hemlöshet och bostadslöshet kan med fördel också definieras.** Beskriv skillnaden mellan att vara *hemlös av strukturella skäl* (inkomstnivå, kötid och kontakter) vilket oftast drabbar ensaminkomsttagare och låginkomsttagare (däribland barnfamiljer) och *hemlöshet på grund av komplex problematik*, som oftast drabbar individer med psykisk ohälsa och missbruk.

  Ett annat sätt att beskriva bostadslöshet är att man saknar stadigvarande boende, vilket i praktiken ofta leder till en otrygg bostadssituation där man flyttar ofta och ofrivilligt, bor på osäkra kontrakt och ofta betalar en högre hyra än på den ordinarie bostadsmarknaden.
- Under eller sammankopplat med uppmaningen till **innovativa lösningar** kan ni möjligen väva in att **tvärsektoriella samarbeten** med såväl det privata som idéburen sektor eller civilsamhälle kan vara en möjlig lösning.

Stockholms Stadsmission
Box 35
131 06 Nacka

Besöksadress:
Hesselmans torg 14
131 54 Nacka

Bankgiro: 900-3518
Plusgiro: 90 03 51-8
Org.nr: 802003-1954

08-684 230 00
info@stadsmissionen.se
www.stadsmissionen.se

-
  - Bostadens betydelse i en vidare kontext; Visa på hur målet kring bostäder indirekt påverkar **fler av de globala hållbarhetsmålen**.
-
- Man skulle kunna tänka sig att **lyfta in bostadens betydelse i andra delar av RUFSen** för att ytterligare få med bostadens betydelse för flera av de utmaningar och områden som regionen behöver planera för. Detta gäller t.ex. segregation, jämlikhet, utbildning och arbete samt beredskap för kriser. Jättebra om man även kopplar rätten till bostad till demokrati och folkhälsa.
-

För det fortsatta arbetet:

- Det vore intressant om ni i det vidare arbetet kan ta med er, eller utforma en uppgift om, hur regionen kan verka för en mer jämlik bostadsmarknad genom att använda sig av **verktyg som tidigare användes***,* såsom rådgivning och stödåtgärder för egna hems-rörelsen, rabatterade tomträttsavgälder för socialt hållbara bostadsprojekt etc. Jämför med hur många kommuner använde kommunala verktyg under Gustav Möllers tid. Vet att Boverkets Michael Nilsson har många sådana exempel på hur man gjorde förr och hur det egentligen är möjligt att använda samma verktyg nu- de har bara fallit i glömska.
-
  - Vi förstår att det på övergripande nivå kan vara svårt att få med vilken typ av åtgärder som skulle kunna avhjälpa en stor del av bostadsojämlikheten, men här har vi sammanfattat några vi som Stadsmission vill lyfta:
-
    - Ökad andel reservationer av lägenheter
    - som förmedlas efter andra kriterier än kötid, och styr bostäderna till de hushåll som har låga betalningsförmåga (litet hyresutrymme)
    - Ökad användning av ekonomiskt anpassad hyra, för de hushåll som har låg betalningsförmåga
    - Social infrastruktur-insatser, för att öka graden av interaktion och kollektiv förmåga i bostadsområden

    Givet att vi framöver kan få ett ökat antal vakanser behöver olika typer av fördelnings- och matchningsinstrument utformas. Här kan man med fördel uppmuntra tvärsektoriell samverkan där privata aktörer, offentliga aktörer och företrädare för civilsamhället- gemensamt utvecklar dessa- så att vi uppnår ett för alla parter godkänt ramverk för en sådan fördelningsmetodik. Detta minskar risken för godtycklighet och att utfallet slår olika i delar av regionen.

    Ett sammanhållet ansvar för bostadsfrågan på regionnivå vore välkommet- så att ansvaret för lösningarna för bostadsojämlikheten också fördelas

mellan regionens kommuner på ett sådant sätt som tillvaratar regionens intresse utan att äventyra det kommunala självstyret förstås.

- **Utformning av sätt att finansiera socialt hållbara initiativ på bostadsmarknaden**

- Stockholms Stadsmissions erfarenheter är att finansieringsfrågan är den riktigt svåra nöten att knäcka för fler socialt hållbara bostadsinitiativ och insatser. Detta är i sak inte regionens ansvar eller inom dess vanliga områden att lösa- men det finns några verktyg som regionen skulle kunna uppmuntra och lyfta fram för att främja mer socialt hållbara ekonomiska villkor för aktörer som tar stort socialt ansvar.
- Lyft fram
    - IOP och sociala utfallskontrakt som samarbets- och finansieringsform för att kunna jobba med innovation och idéburen sektor. Här kan både insatser för att stärka den sociala infrastrukturen och initiativ likt Kymmendö-modellen få delfinansiering.
    - Uppmuntra kommuners samhällsbyggnads och exploateringsavdelningar att utforma markpolicyn så att den ger incitament och möjlighet till socialt hållbara bostadsinitiativ. Se över om högre ställda sociala krav (till exempel en mer prisrimlig hyresnivå för delar av beståndet) kan jämkas mot något lägre krav på andra områden.
    - Uppmuntra kommuner att styra utifrån en annan prisbild för mark när aktörer tar ett större socialt ansvar.
    - Det finns flera sätt att som kommun använda sitt mandat till att styra och uppmuntra aktörer i hållbar riktning- dessa behöver givetvis utformas så att det fungerar i just den kommunen. Regionen kan ansvara för att dela kunskap och skapa verktygslådor för olika typer av kommuner (stora, små, glesbygd, storstad etc.)

/ för Stockholms Stadsmission

Alexandra Berg, affärsutvecklare Område Bostad

Pernilla Parding, samhällspolitisk expert med ansvar för bostadsutveckling

Anna Toll, biträdande direktor